

PEST MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

1052 BUDAPEST, VÁROSHÁZ U. 7. – 1364 BUDAPEST, PF.: 112 – TEL.: (06 1) 485-6801 – FAX: (06 1) 266-1266

ELŐTERJESZTÉS

a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága reorganizációja tárgyában

Tisztelt Közgyűlés!

Pest Megye valamennyi megyei önkormányzati fenntartású múzeumának központja, a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága Szentendrén működik. Irányítása alá tartozik a város tíz kiállítóhelye (a szentendrei kiállítóhelyekből származik a megyei múzeumi szervezet jegybevételeinek 80-90%-a), a megye öt – korábban területi múzeumként működő – intézménye (1963-ban Cegléd és Vác, 1986-ban Aszód és Nagykőrös, 1992-ben Ráckeve kapta meg ezt a besorolást) és további négy kismúzeum, illetve tematikus gyűjtemény (Szob, Tápiószele, Verőce, Zebegény).

2008-ban – az átszervezések következtében kialakult új helyzetnek megfelelően – módosultak az alapító okiratok: Vác és Cegléd tarthatta meg az önálló területi múzeumi státust, Aszód, Nagykőrös és Ráckeve (változatlan gyűjtőkörrel) muzeális gyűjtemény és kiállítóhely besorolást kapott. A szakmai munkát három területi szakmuzeológus osztály (megyei régészeti valamint két történeti–néprajzi osztály) látja el, megyei szintű feladatköre van a képzőművészeti osztálynak és a restaurátor csoportnak, valamint a szervezési osztálynak, amelyhez az üzemeltetési, kiállítás rendezési és közönségkapcsolati feladatok tartoznak.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló **1997. évi CXI. törvény** 45. §-a szól a megyei múzeumról és az általa ellátott feladatokról, illetve meghatározza, hogy ezen feladatok ellátása milyen keretek között valósítható meg. A törvény nem rendelkezik arról, hogy erre hány múzeumi intézményt kell működtetni, ugyanakkor egyes alacsonyabb szintű ágazati jogszabályok kijelölik a lehetséges működés kereteit, így különösen: a muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról **20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet**, a muzeális intézmények szakfelügyeletéről szóló **3/2009. (II.18.) OKM rendelet**, a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló **2/2010. (I. 14.) OKM rendelet**, valamint a régészeti lelőhelyek feltárásának, illetve a régészeti lelőhely, lelet megtalálója anyagi elismerésének részletes szabályairól szóló **5/2010. (VIII. 18.) NEFMI rendelet**.

A Pest megyei múzeumi szervezet esetében sem a hálózat további leépítésével (egyes muzeális intézmények településeknek történő átadásával, megszüntetésével), sem pedig a nyitvatartási idő drasztikus csökkentésével nem lehet jelentős megtakarítást elérni. Egy ilyen folyamat egyúttal a PMMI bevételszerző képességét radikálisan rontaná: egyrészt jelentősen csökkennének a klasszikus múzeumi bevételek (belépőjegy- és kiadvány), másrészt a régészeti gyűjtemények átadásával egyúttal az ásatási bevételeket is át kellene adni a települési fenntartású muzeális intézményeknek. Ezen utóbbiak bruttó összege 2011-ben várhatóan (legalább) félmilliárd forint lesz (a várakozások szerint elérheti az egymilliárd forintot is), amely csaknem azonos a PMMI ásatások nélküli költségvetésével (illetve annak kétszeresével).

A Pest Megyei Közgyűlés 14/2011. (01.28.) sz. KGYH határozatában döntött a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága intézményhálózatának racionalizálásáról. A PMMI megvizsgálta a határozat végrehajthatóságát, ennek keretében felmérte valamennyi telephely, muzeális intézmény adottságait (lásd: mellékletek), és megállapítást nyert, hogy annak maradéktalan végrehajtása

esetén Pest Megye Önkormányzatának nagyon jelentős kártalanítási összegeket kellene megfizetnie, mivel a muzeális intézményeknek helyet adó ingatlanok jelentős része, valamint több ezer műalkotás feladatellátást szolgáló kedvezményes adásvétel, ajándékozás, illetve végrendelet útján (bemutatói kötelezettséggel) kerültek a PMMI birtokába és Pest Megye Önkormányzatának tulajdonába. Ezekben az esetekben Pest Megye Önkormányzata nemcsak az örökösökkel, hanem a Magyar Állammal is jogvitába kerülhet. A PMMI legtöbb muzeális intézményét az elmúlt években elnyert európai uniós támogatás révén fenntartási kötelezettség is terheli. A határozat végrehajtása esetén összességében több száz millió (közel egy milliárd) forint értékű visszafizetési kötelezettség keletkezhet.

A fentiek alapján a korábban meghozott határozat módosítása szükséges. Három muzeális intézmény (aszódi Petőfi Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely, nagykőrösi „Arany János” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely, ráckevei „Árpád” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely) esetében lehetséges a racionalizáció, a megyei szintű feladatellátás biztosításával, a feladatok nagyobb muzeális intézményekhez telepítésével. Ezen intézmények esetében – a fent részletezettek alapján, a jogviták és a kártalanítási kötelezettség elkerülése érdekében – javasolt a kiállítóhelyi funkció megtartása (így a bemutatási és a fenntartási kötelezettségnek eleget lehet tenni), a gyűjteményi anyagot az ehhez kapcsolódó tudományos munkával együtt viszont más muzeális intézmény veszi át (az aszódi anyagot Vác, a nagykőrösi Cegléd, a ráckeveit Szentendre).

Közérdekű muzeális kiállítóhely az a jelentősebb önálló gyűjteménnyel nem rendelkező intézmény (pl. személyhez, eseményhez, szervezethez vagy földrajzi ponthoz kötődő emlékház, emlékpark, régészeti park, kastély, tájház, galéria stb.), amely a miniszter engedélyével jogosult a kulturális javak, régészeti lelőhelyek, illetőleg épületek vagy épületegyüttesek tartozékaikkal és berendezéseikkel együtt történő bemutatására.

A közérdekű muzeális gyűjtemény, illetőleg kiállítóhely vezetőjét a megyei szervezet részeként működő muzeális intézmény esetében annak igazgatója bízza meg, illetve vonja vissza megbízatását (1997. évi CXL. tv. 48. § (3)-(4) bekezdés). Itt nem követelmény a szakmuzeológus alkalmazása, *kizárólag közművelődési szakember alkalmazását írta elő az ágazati minisztérium.*

A gyűjteményi anyag és a kiállítóhely elválasztását az is indokolhatja, hogy ezek a kiállítóhelyek elsősorban a szűkebb közösség, a település és vidéke számára fontosak, kiemelt országos jelentőségük nincs. A gyűjteményi anyag viszont rendelkezik a települési vonatkozásokon kívül megyei, illetve a legtöbb esetben országos jelentőséggel is, amely indokolja a kötelező, megyei szintű feladatellátásban, tudományos gondozásban történő megtartását, illetve nagyobb múzeumi anyagba történő integrálását. Amennyiben az érintett települések nem kívánják átvállalni az adott telephelyen foglalkoztatott szakalkalmazottak munkabérének és járulékainak a terhet, gondoskodni kell a muzeális intézmény átalakításáról (működési engedélyének módosításáról) és gyűjteményi anyagának nagyobb múzeumban történő elhelyezéséről. A besorolás megváltoztatásával elegendő kiállítóhelyenként egy szakalkalmazott foglalkoztatása. Ezáltal az adott telephelyeken jelentős létszámcsökkenés valószínűsíthető meg: megyei szinten összesen 17 fő. Ezzel párhuzamosan a nyitva tartási idők racionalizálásával a költségek tovább csökkenthetők. A PMMI becslése szerint ezen intézkedések éves szinten bruttó 38 millió forint megtakarítással járnak. A bevételek további növelésével elérhető az intézmény költségvetési egyensúlya. Ezzel kapcsolatosan a PMMI – a kiszámítható és tervezhető működés érdekében – három éves gazdálkodási és intézkedési tervet készít.

Az előterjesztést az Oktatási, Ifjúsági és Sport Bizottság, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság tárgyalja és állásfoglalását a közgyűlésen ismerteti.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a következő határozati javaslatot fogadja el.

HATÁROZATI JAVASLAT

Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése

1. a 14/2011. (01.28.) sz. KGYH határozatát hatályon kívül helyezi.
2. szükségesnek tartja a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága intézményhálózatának racionalizálását és felkéri Elnökét, hogy – a megyei múzeumigazgató bevonásával – kezdjen tárgyalásokat
  - Aszód Város Önkormányzatával az aszódi Petőfi Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely keretében foglalkoztatott szakalkalmazottak munkabérének és járulékainak átvállalásáról;
  - Nagykőrös Város Önkormányzatával a nagykőrösi „Arany János” Múzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely keretében foglalkoztatott szakalkalmazottak munkabérének és járulékainak átvállalásáról;
  - Ráckeve Város Önkormányzatával a ráckevei „Árpád” Múzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely keretében foglalkoztatott szakalkalmazottak munkabérének és járulékainak átvállalásáról.
3. felkéri a megyei múzeumigazgatót, hogy a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága kiszámítható működtetése érdekében készítsen három éves gazdálkodási és intézkedési tervet.

Felelős: 1-2. pont esetében dr. Szűcs Lajos elnök
3. pont esetében dr.habli Kálnoki-Gyöngyössy Márton múzeumigazgató

Határidő: 1. pont esetében azonnal
2. pont esetében 2011. június 15.
3. pont esetében 2011. június 24.

Budapest, 2011. április „21....”

Kimutatás a Szentendrei kiállítóhelyek helyzetéről, átadásuk, megszüntetésük esetén

muzeális intézmény	működési engedély száma, kelte	fenn- tartás (2010)	jegy- bevétel (2010)	létrejöttkor szerződésenkötés	átadás, megszüntetés esetén várható-e jogvita?	jogvitával érintett gyűjtemény(rész) nagysága	pályázati érintettség	élő bérleti szerződés
Ámos Imre – Anna Margit kiállítás	Kb/282 (2003.okt.28.)	2379 eFt	334 eFt	ajándékozási szerződés (1978.apr.12.)	igen, a Magyar Állammal és Péter Vladimírral	483 db műtárgy	ALFA (2007); TÁMOP- 3.2.8./B- 08/KMR-2009- 0014	
Barcsay Jenő Kiállítás	Kb/161 (2003.okt.28.)	5404 eFt	505 eFt	ajándékozási szerződés (1977.jan.20.)	igen, a Magyar Állammal és Kónya Mártával	199 db műtárgy	TÁMOP- 3.2.8./B- 08/KMR-2009- 0014	igen
Czöbel Béla Kiállítás	Kb/098 (2003.okt.28.)	3958 eFt	842 eFt	végrendelet (1975. okt. 9.)	igen, a Magyar Állammal és Kratochvíllal	398 db műtárgy	TÁMOP- 3.2.8./B- 08/KMR-2009- 0014	
Kmetty János és Kerényi Jenő kiállítása	Kb/4341/2008 (2008.márc.31.)	1144 eFt	97 eFt	Kmetty: ajándékozási szerződés (1977.febr.28.) Kerényi: ajándékozási szerződés (1978.szept.)	igen, a Magyar Állammal és Köröendi Annával	Kmetty: 275 db műtárgy Kerényi: 46 db műtárgy	TÁMOP- 3.2.8./B- 08/KMR-2009- 0014	igen
Kovács Margit Kerámia Kiállítás	Kb/099 (2003.okt.28.)	11218 eFt	17200 eFt	ajándékozási szerződés (1972.okt.24.)	igen, a Magyar Állammal és Bíró Lajossal	409 db műtárgy	KMOP-3.1.1/C- 2008-0002; TÁMOP- 3.2.8./B- 08/KMR-2009- 0014	igen
Népművészetek háza	Kb/140 (2003.okt.28.)	1396 eFt	260 eFt	letéti szerződés (2002.máj.3.)	igen, Kovács I. Nimródal	159 db műtárgy		
Vajda Lajos Emlékkiállítás	Mk/a/095 (2003.okt.28.)	zárra volt	zárra volt	adásvételi szerződés (1979.szept.5.)	igen, a Magyar Állammal, Jakovits Verával és Jakovits Szonjával	100 db műtárgy	TÁMOP- 3.2.8./B- 08/KMR-2009- 0014	

Kimutatás

a Pest megyei muzeális intézmények helyzetéről átadásuk, megszüntetésük esetén

muzeális intézmény	működési engedély száma, kelte	fenn-tartás (2010)	jegy-bevétel (2010)	települési támogatás (2010)	létrejöttékor szerződés-kötés	várható-e jogvita	gyűjtemény nagysága	pályázati érintettség	régészeti gyűjtő-terület	régészeti bevétel (2010)	régészeti bevétel (2011)	elő bérleti szerződés
„Petőfi” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely, Aszód	MGY/ 16667/2007 (2007.jún.20.)	4696 eFt	280 eFt				195114 leltári tétel; 12790 kötetes könyvtár	TÁMOP-3.2.4-09/1/KMR-2010-0003	Aszód, Acsa, Bag, Dány, Domony, Galgagyörk, Galgahévíz, Galgamácsa, Hévízgyörk, Iklad, Kartal, Püspökhatvan, Tura, Vácgregs, Váckisújfalu, Vácszentlászló, Valkó, Verseg, Zsámbok	62411 e Ft	293750 eFt	
„Arany János” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely, Nagykőrös	MGY/ 22169/2007 (2007.jún.20.)	5102 eFt	364 eFt				129339 leltári tétel; 23719 kötetes könyvtár	TÁMOP-3.2.4-09/1/KMR-2010-0003; TÁMOP-3.2.8/B-08/KMR-2009-0011	Nagykőrös, Alsónémedi, Bugyi, Dabas, Felsőpakony, Gyál, Hernád, Inárcs, Kakucs, Ócsa, Örkény, Pusztavacs, Tatár-szentgyörgy, Táborfalva, Újhartyán	5825 eFt		
„Árpád” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely, Ráckeve	MGY/ 22168/2007 (2007.jún.20.)	4224 eFt	390 eFt	500 eFt			20016 leltári tétel; 2236 kötetes könyvtár	TÁMOP-3.2.4-09/1/KMR-2010-0003	Ráckeve, Aporka, Délegyháza, Dömsöd, Dunaharaszti, Halásztelek, Kiskun-		160000 eFt	

„Börzsöny” Múzeumi Kiállítóhely, Szob	Kh/454 (2003. okt.28.)	1942 eFt	144 eFt								Iacháza, Lórév, Majosháza, Makád, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigethalom, Szigetszent- márton, Szigetszent- miklós, Szigetújfalu, Taksony, Tököl			
Blaskovich Múzeum, Tápiószéle	Mk/b/117 (2003. okt.28.)	3062 eFt	850 eFt	50 eFt				29481 leltári tétel; 957 kötetes könyvtár	TÁMOP-3.2.4- 09/1/KMR- 2010-0003					
Gorka Kerámia Kiállítás, Verőce	Kh/455 (2003. okt.28.)	4044 eFt	403 eFt			adásvételi + ajándékozási (1972.júl.19.)	igen, a Magyar Állammal és Gorka Livíával	4713 leltári tétel	TÁMOP-3.2.4- 09/1/KMR- 2010-0003; TÁMOP- 3.2.8./B- 08/KMR-2009- 0009					
Szőnyi István Emlék- múzeum, Zebegény	M/d/110 (2003. okt.28.)	7790 eFt	1556 eFt			2 (ingó és ingatlan) adásvételi (1967.aug.30.)	igen, a Magyar Állammal és Szőnyi Zsuzsával	22216 leltári tétel; 743 kötetes könyvtár	TÁMOP-3.2.4- 09/1/KMR- 2010-0003					igen

fenntartási költség (közüzemi + teremőrzés)